

Mirasçılara intikal eden özürlü aracı ile ilgili olarak ÖTV-MTV-VİV mükellefiyeti.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.17.02-VRS:5.MD-2010-47-110
Tarih	02.03.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)

Sayı : 90792880-VRS:5.MD-2010-47-110 02.03.2011

Konu : Mirasçılara intikal eden özürlü aracı ile ilgili olarak ÖTV-MTV-VİV mükellefiyeti.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, sakatlık indiriminden faydalanılarak alınan araç sahibinin vefatı nedeniyle yapılacak işlemler hakkında Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

1- VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye'de bulunan malların veraset yoluyla veya herhangi bir suretle olursa olsun ivazsız bir tarzda bir şahıstan diğer şahsa intikalinin veraset ve intikal vergisine tabi

olduğu, aynı Kanunun 2 nci maddesinin (d) bendinde de "ivazsız intikal" tabirinin hibe yoluyla veya herhangi bir tarzda olan ivazsız iktisapları ifade edeceği; 6 ncı maddesinin (a) bendinde, veraset ve intikal vergisinin veraset yoluyla intikallerde ölen kimsenin, diğer suretle meydana gelen intikallerde tasarrufu yapan şahsın ikametgahının bulunduğu yerdeki vergi dairesince tarh olunacağı, 9 uncu maddesindeölümün Türkiye'de vuku bulduğu ve mükelleflerin de Türkiye'de bulunduğu durumlarda ölüm tarihini takibeden dört ay içinde, ivazsız intikallerde malların hukuken iktisap edildiği tarihi takip eden bir ay içinde veraset ve intikal vergisi beyannamesinin ilgili vergi dairesine verileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla, ...'nın 6/3/2010 tarihinde vefatı ile kendisine ait aracın veraset yoluyla intikali ve mirasçılardan birinin miras hissesini diğer mirasçılardan birine bağışlaması veraset ve intikal vergisine tabi bulunmakta ve veraset ve intikal vergisi beyannamesinin yukarıda belirtilen sürelerde ilgili vergi dairesine verilmesi gerekmektedir.

2- MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 3, 7 ve 8 inci maddelerine göre, motorlu taşıtlar vergisinin mükellefi trafik sicili ile Ulaştırma Bakanlığı tarafından tutulan sivil hava vasıtaları sicilinde adlarına motorlu taşıt kayıt ve tescil edilenler olmakta, motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyeti, motorlu taşıtların ilgili sicile kayıt ve tescili ile başlamakta, motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyetinin sona erebilmesi için taşıt sahibi adına olan kayıt ve tescilin silinmesi gerekmektedir.

Anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, sakatlık dereceleri % 90 ve daha fazla olan malûl ve engellilerin adlarına kayıtlı taşıtlar ile diğer malûl ve engellilerin, bu durumlarına uygun hale getirilmiş özel tertibatlı taşıtların motorlu taşıtlar vergisinden istisna olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 10/1/2004 tarih ve 25342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 21 Seri No.lu Motorlu Taşıtlar Vergisi Genel Tebliğinin"II-İSTİSNALAR" başlıklı bölümünde,

" 1 - Sakatlık Dereceleri % 90 ve Daha Fazla Olan Malûl ve Engellilere Ait Taşıtlarda

İstisna Uygulaması Sakatlık dereceleri % 90 ve daha fazla olan malûl ve engellilerin bu durumlarını tam teşekküllü Devlet hastanesinden alınmış olan sağlık kurulu raporu ile ilgili vergi dairelerine belgelendirmeleri halinde, söz konusu malûl ve engellilerin kendi adlarına kayıt ve tescil edilmiş olan taşıtları, motorlu taşıtlar vergisine tabi tutulmayacaktır. Bu istisnadan yararlanmak için, söz konusu malûl ve engellilere ait taşıtın özel tertibatlı veya özel tertibatlı hale getirilmiş olması şartı aranmayacaktır.

2 - Diğer Malûl ve Engellilere Ait Taşıtlarda İstisna Uygulaması

Sakatlık dereceleri % 90 dan az olan malûl ve engellilerin bu durumlarını; tam teşekküllü Devlet hastanesinden alınan sağlık kurulu raporu ile belgelendirmeleri ve kendi adlarına kayıt ve tescilli olan taşıtların engellilik haline uygun özel tertibatlı veya özel tertibatlı hale getirilmiş taşıtlar olduğunu belirten “Motorlu Araç Tescil Belgesi”nin ilgili tescil kuruluşlarınca onaylanmış örneği ile “Araçlar İçin Teknik Belge” ve “Proje Raporu”nun aslı veya noter onaylı örneğini ilgili vergi dairelerine ibraz etmeleri halinde bu istisna hükmünden yararlanabileceklerdir.

3 - Malûl ve Engelliler İstisnası İle İlgili Bildirim

Malûl ve engelliler istisnasından yararlanacak olan malûl ve engelliler tarafından, “Malûl ve Engelliler Adına Kayıt ve Tescilli Taşıtlarda Motorlu Taşıtlar Vergisi İstisnası Bildirim Formu” düzenlenerek (Bildirim Formu’nun internetteki www.gib.gov.tr adresinde bulunan örneğinin düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.) istisnadan yararlanmak için gerekli olan diğer belgeler ile birlikte ilgili vergi dairesine verilecektir. ” açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre, malul ve engelli adına kayıt ve tescilli olan motorlu taşıtların, motorlu taşıtlar vergisinden istisna olması için; sakatlık derecesi % 90 ve üstü olan malul ve engellilerin taşıtlarında özel tertibat yapılmasına gerek bulunmamakta, ancak sakatlık derecesi % 90 dan az olan malul ve engelli taşıtlarının, bizzat kullanacak olan malul kişinin sakatlığına uygun özel tertibatlı hale getirilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, 6/3/2010 tarihinde vefat eden sakatlık derecesi % 96 olan kızınız ... adına kayıt ve tescilli araç nedeniyle motorlu taşıtlar vergisi istisnasından faydalanılabilmesi için aracın adına tescil edilecek kişinin malul ve engelli olmasının yanısıra yukarıda yer verilen Tebliğ'deki şartları taşıması ve belirtilen belgelerle ilgili vergi dairesi müdürlüğüne müracaat edilmesi gerekmektedir.

3- ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

12/6/2002 tarih ve 24783 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 1/8/2002 tarihinde yürürlüğe giren 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin 1/(b) bendinde, (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanların ilk iktisabının bir defaya mahsus olmak üzere ÖTV'ye tabi olduğu, 2 nci maddesinin 1/(b) bendinde de ilk iktisabın, (II) sayılı listedeki mallardan Türkiye’de kayıt ve tescil edilmemiş olanların kullanılmak üzere ithalini, müzayede yoluyla veya kayıt ve tescil edilmiş olsa dahi 4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümlerine göre iade edilenler de dahil motorlu araç ticareti yapanlardan iktisabını, motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya başlanmasını, aktife alınmasını veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesini ifade ettiği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, Özel Tüketim Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin 2/a bendinde “(II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olanların, veraset yoluyla intikaller hariç ilk iktisabında istisna uygulanan malların istisnadan yararlanırlar dışındakilerce iktisabında, ilk iktisabındaki matrah esas alınarak adına

kayıt ve tescil işlemi yapıldandan, kayıt ve tescil tarihinde geçerli olan oran üzerinden, bu tarihte özel tüketim vergisi alınır. **(5766 Sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyleeklenen hüküm, Yürürlük: 01.07.2008)** Kanunun 7 nci maddesinin (2) numaralı bendi çerçevesinde istisnadan yararlananlar tarafından bu istisnadan yararlanılarak iktisap ettikleri kayıt ve tescile tabi malları 5 yıldan fazla kullanarak elden çıkarmaları durumunda bu hüküm uygulanmaz. " hükümü yer almaktadır.

Öte yandan, dilekçede belirtilen aracın muris, ... tarafından ÖTV 7/2-a bendinde yer alan istisnadan faydalanılarak 01/12/2008 tarihinde iktisap olunduğu, diğer varis ...'nın araç üzerindeki miras hakkından vazgeçtiğine ilişkin Ankara 25'inci Noterliği tarafından 26/03/2010 tarihli feragatnamenin düzenlendiği ve söz konusu aracın veraset yoluyla ...'ya intikal ettiği anlaşılmıştır.

Buna göre, Muristen mirasçılara sadece bir aracın intikal etmiş olması, bundan başka mirasçılara intikal etmiş başka bir mal bulunmaması halinde, aracın miras hisselerinin tek bir mirasçıya devredilmesinin, devralan mirasçı açısından (kendi miras hissesine karşılık gelen kısmı hariç olmak üzere) "veraset yoluyla intikal" olarak değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır. Bu işlemin, bir ivaz karşılığında yapılmasının satım, ivazsız olarak yapılmasının ise bağış olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu şekilde satım veya bağış olarak gerçekleşen devir işleminde Kanunun 15'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi kapsamında ÖTV uygulanması gerekecektir.

Ancak, muristen mirasçılara intikal etmiş olan terekenin birden fazla mal veya haktan ibaret olması halinde, diğer mirasçıların lehine miras hakkından feragatini gösteren belgenin ibrazı şartıyla istisnadan yararlanılmış olan aracın lehine feragat edilen mirasçıya intikalinin, "veraset yoluyla intikal" olarak değerlendirilmesi mümkün bulunmaktadır. Bu durumda istisnadan yararlanan aracın bu şekilde varise intikali ve murisin istisnadan yararlandığı tarihten itibaren 5 yıllık sürenin bitimine kadar varis adına kayıt ve tescilli kaldıktan sonra satışında da ÖTV uygulanmayacaktır.

Diğer taraftan, 16/1/2010 tarih ve 27464 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve 188 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "Şikâyet Yolu ile Başvurma"bölümü hariç diğer bölümlerini yürürlükten kaldıran 395 Sıra No'lu VergiUsul Kanunu Genel Tebliği'nin, **"Özelgenin Konusu ve Kapsamı" başlıklı 2 nci maddesinde,** somut bir olaya dayanmayan, teorik hususlara ilişkin bilgi ve izahat taleplerinin özelge talebi kapsamında değerlendirilmeyeceği ve yetkili makamlar tarafından cevaplandırılmayacağı belirtildiğinden, dilekçenizde belirtilen diğer hususlara değinilmemiştir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026